

**POEZJE BOTANIKÓW
POETRY OF BOTANISTS**

Cmentarze drzew

Gdzie dzisiaj stoją wielkie miasta
Tam przed wiekami las wyrastał,
A łąki pośród ciemnych borów
Cieszyły oko grą kolorów.
Barcie miodem leśnym brzemienne
I pola złotych kłosów pełne.

Dziś na tych miejscach stoi nowa,
Też puszcza, ale... betonowa.
Żegnajcie drzewa, nasze drzewa!
Dzisiaj elegię o was śpiewam
I smutny pamięć niosę w darze
Patrząc na miasta – drzew cmentarze.

ALFABET BOTANICZNY (FRAGMENTY)
FRASZKI CD.

Figa

To skromnisia oczywiście –
Słodki owoc kryją liście.

Firletka

Płatki przez wiatr potargane –
Pięknym różem malowane

Floks

Liczne, choć nieduże kwiaty
Mają zestaw barw bogaty.

Forsycja

Złociście i radośnie
sygnalizuje przedwiośnie.

Goryczak

Nie miejcie zdziwionej miny –
Grzyby to już nie rośliny.

Hortensja

Hortensja to nie dziewczyna
Tylko krzew, czyli roślina.

Kalina

Wiosną – biały wieniec,
Jesienią – rumieniec.

Kaktus

Nie agawa, nie aloes –
Jego liść, to nie jest kolec!
Kaktus, mówię wam rzetelnie,
Przekształcił liście na ciernie.

Litops

Ten to się urządził sprytnie –
Jest kamieniem, który kwitnie.

Laur

Laur często gości
W kuchni i... twórczości.

Maciejka

Zachwyca nas drobnym kwiatem
I odurza aromatem.

Mak

Ten przyrody jest wybrykiem –
Łączy piękno z narkotykiem.

Mimosa

Pochodzi z tropiku –
Nie lubi dotyku.

Nasturcja

Ma złotą ostrogę
Na daleką drogę.

Niecierpek

To musicie ujrzyć sami
Jak on rzuca nasionami.

Rogownica

W polu sobie rośnie,
Bardzo lubi ciszę
Bo do górskiej siostry
Często listy pisze.

Sosna

Zielona, pełna życia.
Ma igły – nie do szycia.

Sukulenty

Każdy z nich ma dla ochłody
Własny rezerwuar wody.

Żmijowiec

Chociaż kwiatek ma niebrzydki
To ozdabia nieużytki.

Kazimierz KLUCZEWSKI

M a m a

kiedy odeszła
to jakby część mnie też umarła
wokół ten sam świat
a jednak inny
nic nie jest już takie jak przedtem
jakby przygasła część światła
które tę Ziemię oświetlają
rozpoczął się mój marsz
ku odchodzeniu.

Kraków, 6 grudnia 2011

Magdalena NOWAK

OGRODY BOTANICZNE I ARBORETA BOTANICAL GARDENS AND ARBORETA

DAWNE OGRODY BOTANICZNE WILNA – DWIE DEKADY PÓŹNIEJ

Old botanic garden in Vilna (Vilnius, Lithuania) – two decades later

W 1995 roku opublikowałem na łamach *Wiadomości Botanicznych* artykuł pt. „Dawne ogrody botaniczne Wilna” będący rezultatem mojego pobytu w tym mieście jesienią 1992 roku (Köhler 1995). Opisana tam została pokrótce historia każdego z trzech dawnych ogrodów botanicznych oraz ich stan w roku 1992. Po blisko 20 latach, w 2011 roku miałem okazję ponownego odwiedzenia dawnych ogrodów botanicznych w Wilnie. Niniejszy artykuł jest uzupełnieniem tego poprzedniego. Znalazły się tu również porównania obecnego stanu ogrodów z tym przed 20 laty.

OGRÓD NA DZIEDZIŃCU COLLEGIUM MEDICUM SZKOŁY GŁÓWNEJ LITEWSKIEJ

Ogród ten już w chwili planowania był bardzo niewielki, mierzył bowiem tylko ok. 200 m². Kolekcje założone przez Jeana Emmanuela Giliberta (1741–1814), pierwszego kierownika ogrodu, zostały znacznie wzbogacone przez okazy wyhodowane z nasion egzotycznych roślin przywiezionych przez kolejnego kierownika – Johanna Georga Forstera (1754–1794). Po jego wyjeździe z Wilna w 1787 roku ogród podupadł.

W 2011 roku, podobnie jak 20 lat wcześniej, wygląd dziedzińca byłego Collegium Medicum zupełnie nie wskazuje na to, że w drugiej połowie XVIII w. przez kilkanaście lat był tam ogród botaniczny. Natomiast w porównaniu ze stanem sprzed dwóch dekad, obecnie teren jest uporządkowany (Ryc. 1). Może przydałaby się jakaś niewielka tablica informująca o funkcji tego miejsca w przeszłości?